

Statens vegvesen

Vegnormaler og veiledninger nasjonalt

Nasjonal sykkelkonferanse 2026

Henrik Vold, Veg- og gateseksjonen, Vegdirektoratet

Foto: Statens vegvesen

Regelverksarbeid i Statens vegvesen

- Enhet *Myndighet og regelverk* under Vegdirektoratet
- Omfatter **vegnormaler** og lov- og forskriftsutvikling
- *For* alle vegeiere og hele vegtransportsystemet.
- Regelverk som bygger opp nasjonale mål for transportsystemet

Statens vegvesen

Myndighet og regelverk

Utvikle tydelige regelverk og standarder for alle veger.

Byggherrer

 Syklistforeningen

- Statens vegvesen
- Fylkeskommuner (15)
- Kommuner (357)
- Nye Veier AS
- Interesseorganisasjoner
- Brukere

Vegnormaler i regelverkshierarkiet

- Vegnormalene gir **krav** til utforming, standard, skilting og oppmerking av veg
- Gjelder for all offentlig veg
- Vegnormalene er en detaljering av krav i forskrifter for kompetente fagfolk
- Vegvesenets hjemmel til å fastsette vegnormaler ligger i anleggsforskriften og skiltforskriften

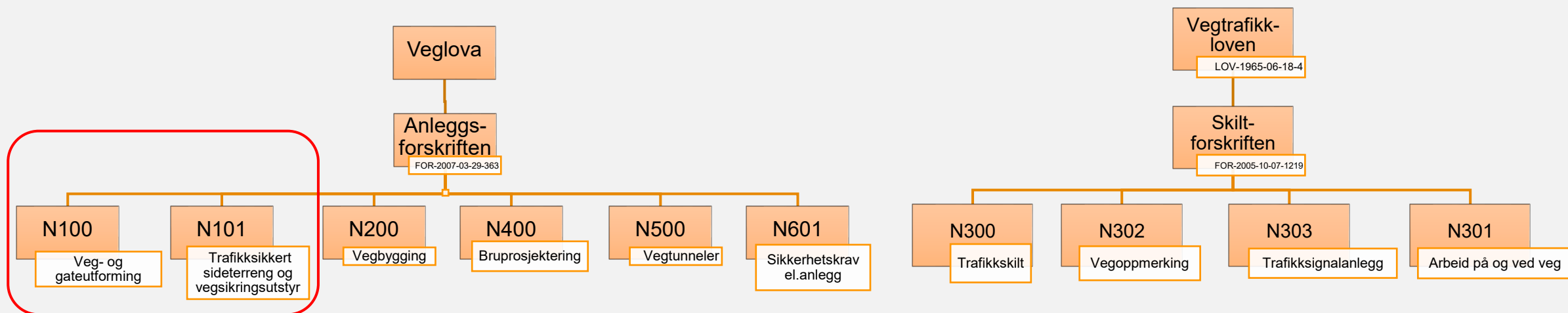
Vegnormaler i regelverkshierarkiet

► Anleggsforskriften (Forskrift om anlegg av offentlig veg)

- «Statens vegvesen ved Vegdirektoratet kan innenfor rammen av forskriftene fastsette **utfyllende bestemmelser – vegnormaler**»

► Skiltforskriften (Skilting, oppmerking, signal)

- «*Nærmere tekniske bestemmelser og retningslinjer (**normaler**) for anvendelse, utforming, størrelse og plassering av offentlige trafikkskilt, trafikklyssignaler og vegoppmerking, gis av Vegdirektoratet.*»

Fravik fra Vegnormaler

- Skiltforskriften (N300-serien)
 - Vegdirektoratet er fraviksmyndighet
- Anleggsforskriften (N100)
 - Statens vegvesen ved Vegdirektoratet fraviksmyndighet for riksveg, **fylkeskommunen for fylkesveg og kommunen for kommunal veg**

Normal	Riksveg	Fylkesveg**	Kommunal veg**	Hjemmel
N100 Veg- og gateutforming	Vegdirektoratet	Fylkeskommunen med unntak for virkeområdet bru og andre bærende konstruksjoner*	Kommune	Forskrift om anlegg av offentlig veg
N101 Rekkverk og vegens sideområder				
N200 Vegbygging				
N500 Vegtunneler				
N601 Elektriske anlegg				
N400 Bruprosjektering		Vegdirektoratet		Overlapp
N401 Bruforvaltning fylkesveg	Ikke relevant	Vegdirektoratet	Ikke relevant	Bruforskrift for fylkesveg
N300 Trafikkskilt	Vegdirektoratet			Skiltforskriften
N301 Arbeid på og ved veg				
N302 Vegoppmerking				
N303 Trafikksignalanlegg				

Veiledninger

- Veiledninger til vegnormaler er hjelpedokumenter med **tematisk** veiledning og anbefalinger **basert på krav** i vegnormalene
 - **N-V122 Sykkelanlegg på veg og gate**
 - N-V121 Geometrisk utforming av veg- og gatekryss
 - N-V125 Veg og gateplanlegging
 -
- Vegnormaler kan også inneholde veiledningsstoff, men da primært knyttet til enkeltkrav

KRAV 4.2—2 **SKAL**

GJELDENE FRA 22.06.2021

Anlegg for syklende skal bygges som sykkelfelt, sykkelgate eller gang- og/eller sykkelveg.

Veiledning til kravet ▾

Med gang- og /eller sykkelveg menes sykkelveg med eller uten fortau eller gang- og sykkelveg.

Mål i Nasjonal transportplan 2029-2040

**Et effektivt, miljøvennlig
og trygt transportsystem**

**Enklere reisehverdag
og økt konkurranse-
evne for næringslivet**

**Motstandsdyktig
transportsektor som
bidrar til Norges
samlede
forsvarsevne**

**Bidra til oppfylling
av Norges klima- og
miljømål**

**Nullvisjon for
drepte og hardt
skadde**

**Effektiv bruk av
ny teknologi**

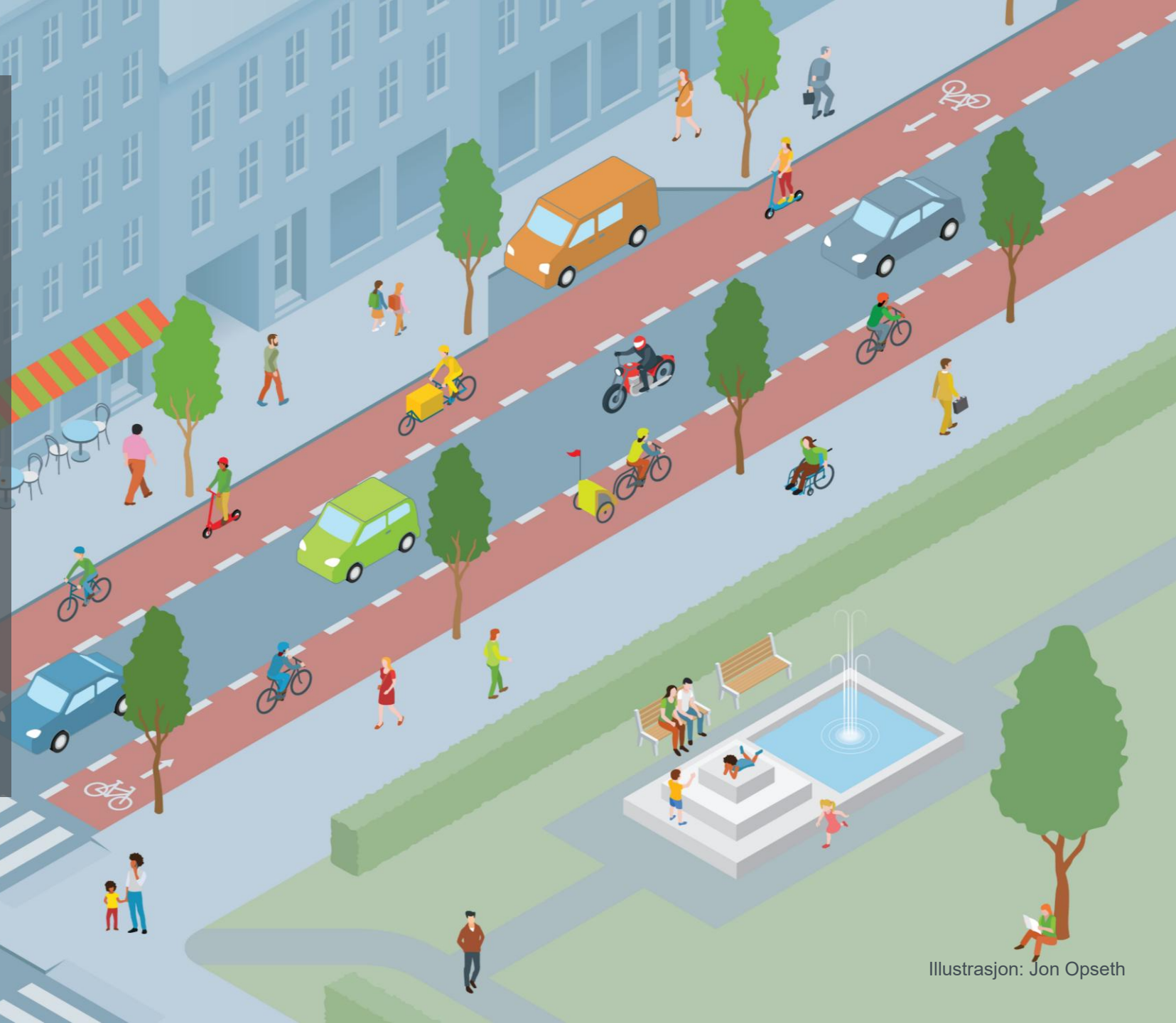
**Mer for
pengene**

Vi legger til rette for at flere
går, sykler og reiser kollektivt

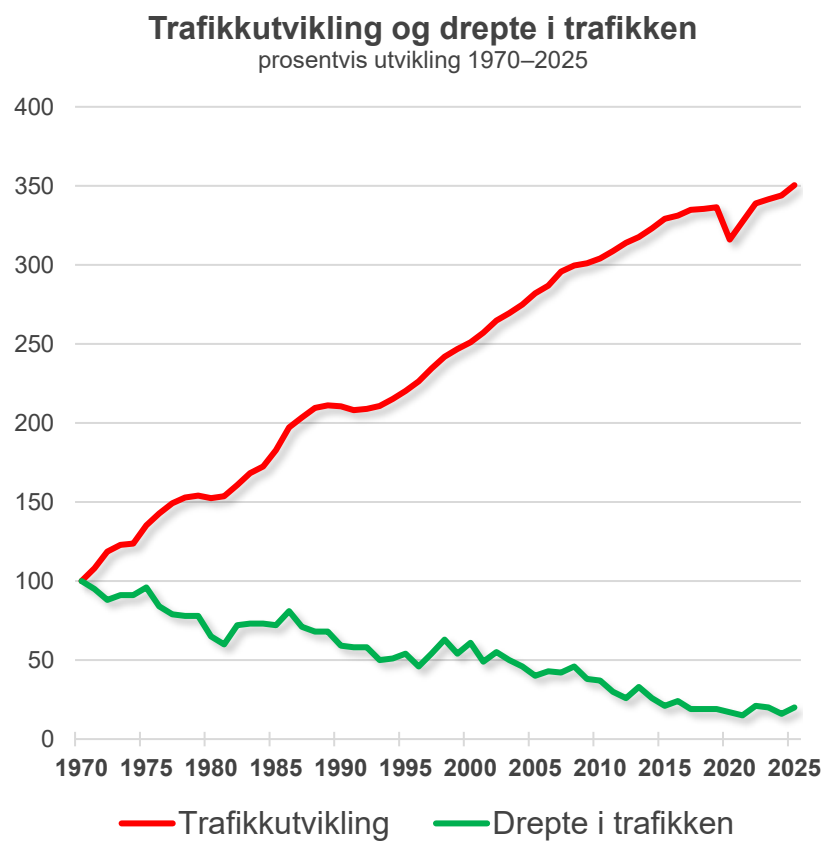

Vi finner løsninger på framtidens utfordringer

- Vi blir flere som skal dele vegen
- Klimaendringer / ivareta naturverdier
- Flere vil bo i by og flere eldre
- Rask teknologisk utvikling
- Økte forventninger fra brukere og samfunn

Nullvisjonen for drepte og hardt skadde

Vegnormalutvikling – Aktuelt

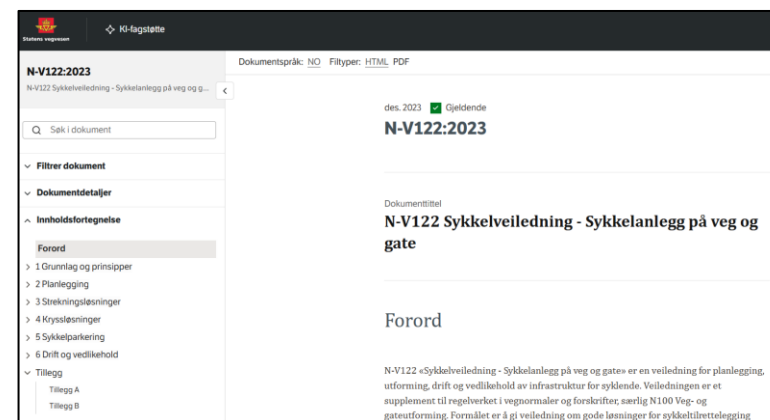
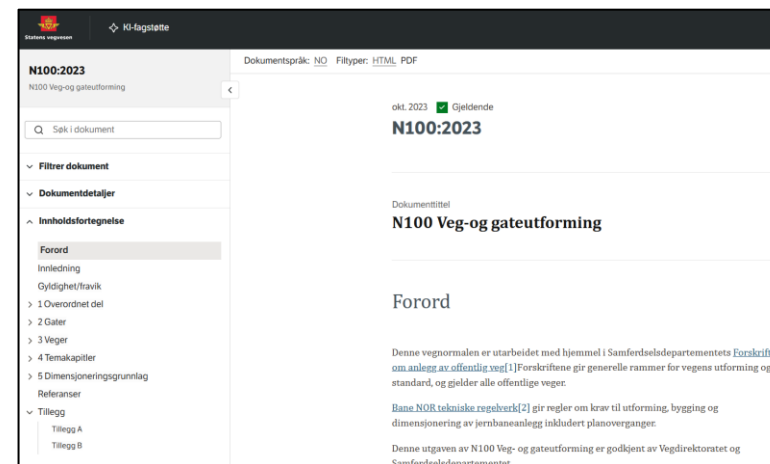
Vegnormal N100 Veg- og gateutforming

► Revisjon av gatedel i vegnormal N100

- Særskilt gjennomgang av krav knyttet til sykkelløsninger og annen mikromobilitet
 - sykkelfelt
 - envegsregulert sykkelveg med fortau
 - sykkelgate/sykkelprioritert gate
 - blandet trafikk
- Samtidig også gjennomgang av krav til sykkelveg og gang- og sykkelveg i kapittel 4

► Sykkelveiledning

- Kryssløsninger, bruk av rødt dekke, bruk av sperreelementer, forkjørsregulert sykkelveg, signalregulerte kryss, avkjørsler, kryss mellom sykkelveger, systemskifter, sykkelpassasjer...

Vegnormal N300 Trafikkskilt

Nye fartsgrensekriterier tettbygd strøk

- Fartsgrense 30 km/t som utgangspunkt
- Prinsipper for når 30 km/t bør benyttes og når det kan være aktuelt med 40 og 50 km/t
- Felles gjennomgang av vegnettet for å sikre at fartsgrensene er i tråd med de nye prinsippene

Forkjørsregulering av sykkelveg

- Statens vegvesen vil, sammen med fylkeskommunene og storbykommunene, se på kriteriene for forkjørsregulering av sykkelvei i vegnormal N300

KRAV 11.6—1 **SKAL**

GJELDENE FRA 13.03.2026

Innenfor tettbygd strøk skal fartsgrensene 30-50 km/t benyttes.

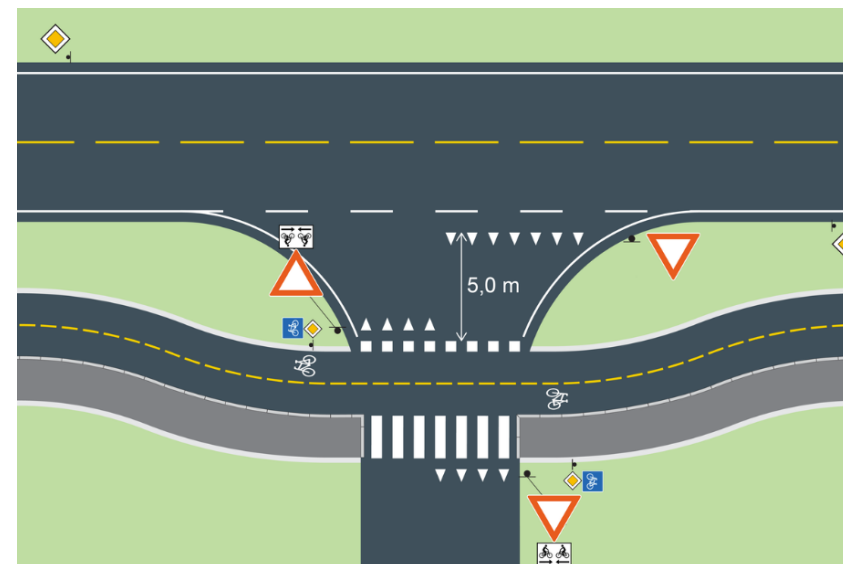
KRAV 11.6—2 **SKAL**

GJELDENE FRA 13.03.2026

Fartsgrense 30 km/t skal være utgangspunktet når en strekning vurderes.

[Veiledning til kravet](#) ▼

Hensikten med kravet er at fartsgrensesetting innenfor tettbygd strøk bør skje på de gående og syklendes premisser. Det kan skiltes høyere fartsgrense på de strekninger hvor dette er forsvarlig mht. trafiksikkerhet, ønskelig mht. vegens funksjon, og/eller der det ikke har betydning for nullvekstmålet.

Sykkelpiloter

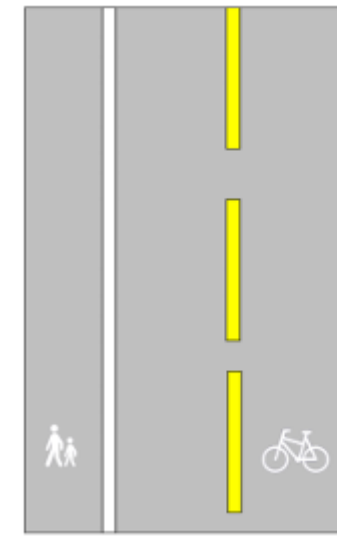
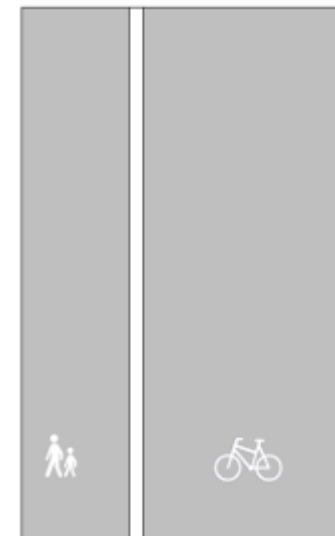
- Hjemmel i skiltforskriften i august for to sykkelpiloter
- Sykle til høyre på rødt
- Separering med oppmerking på gang- og sykkelveg

840.1 Sykling til høyre tillatt

840.2 Sykling rett frem tillatt

Nasjonal handlingsplan for trafikksikkerhet

Oppfølgingstiltak sykkel – Vegnormaler/regelverk

- Gjennomgang av regelverk knyttet til sykkelveg og gang- og sykkelveg med vekt på tydeliggjøring av vikepliktsforhold i kryss
- Gjennomgang av krav og veiledning til gang- og sykkelinfrastruktur basert på kunnskap om ulykkesårsaker
- *Utrede endring av den generelle fartsgrensen innenfor tettbygd strøk til 30 km/t*
- *Utrede om det bør innføres et hjelmpåbud for syklister*

Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet på vei

Regelverk og sykkelglede

Vegnormaler og regelverk som legger til rette for, og gir handlingsrom for, gode sykkelløsninger

God fremkommelighet, komfort og sikkerhet for syklende på vegnett og sykkelanlegg

Mer sykkelglede!

Statens vegvesen

Vegdirektoratet

Utvikle regelverk og standarder for alle veger.

- Kommuner
- Fylkeskommuner
- Statens vegvesen
- Nye Veier
- Interesseorganisasjoner
- Brukere

Syklistforeningen